

Євтушенко І. В.

аспірант

(Дніпропетровський державний
університет внутрішніх справ)

УДК 343.31

ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ СЛУЖБОВО-БОЙОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СИЛ ОХОРОНИ ПРАВОПОРЯДКУ УКРАЇНИ ПІД ЧАС ВРЕГУЛЮВАННЯ ЗБРОЙНИХ КОНФЛІКТІВ ВСЕРЕДИНІ ДЕРЖАВИ

Здійснено аналіз головних нормативно-правових актів України, що регламентують порядок врегулювання збройного конфлікту всередині держави. Розглянуто стан нормативно-правового забезпечення сил охорони правопорядку України під час врегулювання збройних конфліктів на території України. Підкреслено доцільність удосконалення нормативно-правових засад взаємодії національних сил охорони правопорядку з міжнародними безпековими організаціями.

***Ключові слова:** збройний конфлікт, сили охорони правопорядку, службово-бойова діяльність, нормативно-правове забезпечення.*

Постановка проблеми. Складна воєнна та суспільно-політична обстановка, що склалася наразі в Україні, демонструє появу збройного конфлікту всередині держави, що загрозово впливає на стан забезпечення національної безпеки. Хід проведення антитерористичної операції в Донецькій та Луганських областях підтверджує це твердження. За таких умов питання удосконалення службово-бойової діяльності сил охорони правопорядку України потребують особливої уваги.

За загальним міркуванням серед науковців сектору безпеки і оборони держави, службово-бойова діяльність сил охорони правопорядку є видом правоохоронної діяльності, яка притаманна військовим формуванням і правоохоронним органам спеціального призначення сектору безпеки і оборони держави і реалізується шляхом виконання правоохоронних завдань переважно через службову діяльність правоохоронними методами, а при загостренні обстановки також військовими, тобто бойовими методами.

Аналізуючи останні наукові дослідження можна прийти до висновку, що основними силами охорони правопорядку є підрозділи органів внутрішніх справ, органи та підрозділи Служби безпеки України, військові частини та з'єднання Національної гвардії України, підрозділи Державної прикордонної служби України та військова служба правопорядку Збройних Сил України. До того ж, в умовах здійснення бойових дій, до сил охорони правопорядку можна віднести Управління державної охорони України, Державну пенітенціарну службу України, Державну службу з надзвичайних ситуацій та Збройні Сили України, що також можуть виконувати правоохоронні функції за цих умов.

Наразі в Україні склалася ситуація, що теорія службово-бойової діяльності

сил охорони правопорядку потребує нового розвитку в умовах врегулювання збройного конфлікту всередині держави. Питання нормативно-правового забезпечення виходять на передній план та невід'ємно супроводжують стратегічні й тактичні засади застосування сил охорони правопорядку.

Аналіз публікацій, в яких започатковано розв'язання даної проблеми. Необхідно зазначити, що загальні питання дослідження нормативно-правових засад службово-бойової діяльності сил охорони правопорядку розглядали у своїх працях А. В. Жбанчик, О. Г. Комісаров, О. В. Кривенко, С. О. Кузніченко, В. В. Мацюк, О. В. Плетньов, М. Б. Саакян, С. А. Яровий та ін. Питанню реагування на збройні конфлікти крізь призму службово-бойової діяльності приділяли увагу Ю. В. Аллеров, Ю. П. Бабков, М. О. Єрмошин, І. О. Кириченко, О. В. Лавніченко, Т.А. Сутюшев, О. М. Шмаков та ін. При цьому опрацюванню питань з правового регулювання службово-бойової діяльності сил охорони правопорядку України під час врегулюванні збройних конфліктів всередині держави не приділено достатньої уваги, що, безумовно, підтверджує актуальність дослідження.

Метою статті є здійснення аналізу головних нормативно-правових актів України, що регламентують порядок врегулювання збройного конфлікту всередині держави силами охорони правопорядку України, та з'ясування стану нормативно-правового закріплення цього питання.

Виклад основного матеріалу. Основу правового регулювання службово-бойової діяльності сил охорони правопорядку в умовах припинення внутрішнього збройного конфлікту складають закони та підзаконні нормативно-правові акти. Підзаконні акти доповнюють закони, які в оперативному порядку усувають недоліки законодавства.

Аналізуючи діяльність сил охорони правопорядку, можна побудувати таку ієрархічну систему нормативно-правових актів за їхньою юридичною силою: Конституція України; міжнародні нормативно-правові акти, ратифіковані Україною; Конституційні Закони України; Кодекси і Закони України; постанови Верховної Ради України; укази і розпорядження Президента України; постанови Кабінету Міністрів України; надвідомчі міжгалузеві нормативні акти, відомчі та міжвідомчі нормативні акти; нормативні акти місцевих державних адміністрацій; нормативні акти органів місцевого самоврядування. Окремо в цій системі мають місце нормативні акти спеціальних органів управління, які створюються у разі необхідності в особливих умовах, а саме: комісії з надзвичайних ситуацій, оперативні штаби та ін.).

Конституція має основоположне значення для усього національного законодавства. Вона закріплює принципи, що набувають розвитку в законних та підзаконних нормативно-правових актах. У своїй діяльності сили охорони правопорядку мусять дотримуватися норми ст. 3 Конституції України. Ця норма визначає, що «...людина, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканність і безпека визнаються найвищою соціальною цінністю. Права і свободи людини та їхні гарантії визначають зміст і спрямованість діяльності держави. Держава відповідає перед людиною за свою діяльність.

Утвердження і забезпечення прав і свобод людини є пріоритетним обов'язком держави» [1].

У ст. 17 Конституції України закріплено принципи безпеки суспільства, а саме зазначено, що «...захист суверенітету і територіальної цілісності України, забезпечення економічної та інформаційної безпеки є найважливішими функціями держави, справою всього українського народу».

Особливу роль у правовому регулюванні України відведено міжнародним нормативно-правовим актам, які ратифіковані Україною. Ст. 9 Конституції України визначає, що «...чинні міжнародні договори, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, є частиною національного законодавства України. Укладення міжнародних договорів, які суперечать Конституції України, можливе лише після внесення відповідних змін до Конституції України». Перелічені принципи закладені також у Законі України «Про міжнародні договори України» від 29.06.2004 р. № 1906-IV [2].

Значна частина нормативно-правових актів України регулює запобіжні (превентивні) заходи, метою яких є запобігання ескалації збройного конфлікту всередині держави.

У ст. 37 Конституції України визначено умови, за якими заборонено діяльність політичних партій та громадських організацій з метою запобігання виникненню збройних конфліктів, а саме: «Утворення і діяльність політичних партій та громадських організацій, програмні цілі або дії яких спрямовані на ліквідацію незалежності України, зміну конституційного ладу насильницьким шляхом, порушення суверенітету і територіальної цілісності держави, підрив її безпеки, незаконне захоплення державної влади, пропаганду війни, насильства, на розпалювання міжетнічної, расової, релігійної ворожнечі, посягання на права та свободи людини, здоров'я населення, забороняються...» [1]. В усіх випадках виникнення збройних конфліктів необхідно враховувати норми ст. 64 Конституції України, де сказано, що «Конституційні права і свободи людини і громадянина не можуть бути обмежені, крім випадків, передбачених Конституцією України».

Згідно зі ст. 85 Конституції України, до повноважень Верховної Ради України у сфері врегулювання внутрішнього збройного конфлікту належать: п. 9 – «оголошення за поданням Президента України стану війни і укладання миру, схвалення рішення Президента України про використання Збройних Сил України та інших військових формувань у разі збройної агресії проти України»; п. 31 – «затвердження протягом двох днів з моменту звернення Президента України указів про введення воєнного чи надзвичайного стану в Україні або в окремих її місцевостях, про загальну або часткову мобілізацію, про оголошення окремих місцевостей зонами надзвичайної екологічної ситуації» [1].

Стаття 106 Конституції України зазначає положення щодо діяльності Президента України у сфері врегулювання внутрішнього збройного конфлікту: п. 1 – «забезпечує державну незалежність, національну безпеку і правонаступництво держави»; п. 17 – «є Верховним Головнокомандувачем

Збройних Сил України, здійснює керівництво у сферах національної безпеки та оборони держави»; п. 18 – «очолює Раду національної безпеки і оборони держави»; п. 19 – «вносить до Верховної Ради України подання про оголошення стану війни та приймає рішення про використання Збройних Сил України у разі збройної агресії проти України»; п. 20 – «приймає відповідно до закону рішення про загальну або часткову мобілізацію та введення воєнного стану в Україні або в окремих її місцевостях у разі загрози нападу, небезпеки державній незалежності України»; п. 21 – «приймає у разі необхідності рішення про введення в Україні або в окремих її місцевостях надзвичайного стану, а також оголошує у разі необхідності окремі місцевості України зонами надзвичайної екологічної ситуації – з наступним затвердженням цих рішень Верховною Радою України» [1].

Статтею 107 Конституції України визначено статус Ради національної безпеки і оборони України – «координаційний орган з питань національної безпеки і оборони при Президентові України». Відповідно до цієї статті, Рада національної безпеки і оборони України координує і контролює діяльність органів виконавчої влади у сфері національної безпеки і оборони України, головою Ради є Президент України, який формує її склад. Компетенції та функції Ради національної безпеки і оборони України визначаються Законами України «Про основи національної безпеки України» [3] та «Про Раду національної безпеки і оборони України» [4].

Безпосередньо питання припинення збройного конфлікту всередині держави закріплено в «первинних» вітчизняних законах та підзаконних нормативно-правових актах, в яких визначено завдання, структура, права, обов'язки та інші питання функціонування сил охорони правопорядку. Заходи, що застосовуються під час врегулювання збройних конфліктів за цими нормативно-правовими актами, повинні здійснюватися в тих межах, в яких цього потребує ситуація, що склалася. Вони повинні бути сумісними з вимогами міжнародних нормативно-правих актів, що ратифікувала Україна.

Такими є акти, що трактують основні норми міжнародного гуманітарного права «права війни, права збройних конфліктів», яке кодифіковано у Гаазьких конвенціях та деклараціях 1899 і 1907 рр.; Женевських конвенціях про захист жертв війни 1949 р. і Додаткових протоколах до них 1977 р.; резолюціях Генеральної Асамблеї ООН та ін. Також міжнародні акти закріплюють правовий статус особи, права і свободи, які не можуть бути обмежені в надзвичайних умовах, а саме: Міжнародна Хартія прав людини; Міжнародний пакт про громадянські і політичні права; Конвенція запобігання масовим і брутальним порушенням прав людини; Загальна декларація прав людини; Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод та ін.

Окремим блоком виступають міжнародні та вітчизняні нормативно-правові документи щодо протидії тероризму. Такими є міжнародні нормативно-правові документи, що ратифіковані Україною: Конвенція про боротьбу з незаконним захопленням повітряних суден, 1970; Конвенція про

боротьбу з незаконними актами, спрямованими проти безпеки цивільної авіації, 1970; Конвенція про попередження і покарання злочинів проти осіб, які користуються міжнародним захистом, 1973; Європейська конвенція про боротьбу з тероризмом, 1977; Міжнародна конвенція про боротьбу з бомбовим тероризмом, 1997; Міжнародна конвенція про боротьбу з фінансуванням тероризму, 1999; Закон України «Про боротьбу з тероризмом» [5]; Положення про Антитерористичний центр та його координаційні групи при регіональних органах Служби безпеки України [6] та ін.

Правове регулювання відносин, що виникають в умовах виникнення збройного конфлікту, здійснюється за допомогою актів, які регламентують застосування заходів надзвичайного характеру. Надзвичайні ситуації вимагають нормативного впливу, що відрізняється від існуючого в нормальних умовах. Правове регулювання у таких умовах визначається спеціальними адміністративно-правовими режимами.

В умовах виникнення збройного конфлікту особливого розгляду потребує надзвичайний правовий режим воєнного стану. Статтею 1 Закону України «Про правовий режим воєнного стану» встановлено, що воєнний стан – «...це особливий правовий режим, що вводиться в Україні або в окремих її місцевостях у разі збройної агресії чи загрози нападу, небезпеки державній незалежності України, її територіальній цілісності та передбачає надання відповідним органам державної влади, військовому командуванню, військовим адміністраціям та органам місцевого самоврядування повноважень, необхідних для відвернення загрози, відсічі збройної агресії та забезпечення національної безпеки, усунення загрози небезпеки державній незалежності України, її територіальній цілісності, а також тимчасове, зумовлене загрозою, обмеження конституційних прав і свобод людини і громадянина та прав і законних інтересів юридичних осіб із зазначенням строку дії цих обмежень» [7].

Воєнний стан в Україні вводиться Указом Президента України, який підлягає затвердженню Верховною Радою України протягом двох днів з моменту звернення Президента України. Пропозиції на введення надзвичайного стану Президенту України подає Рада національної безпеки і оборони України [7].

У своїх дослідженнях С. О. Кузніченко наголошує, що у період військових дій соціальне середовище на території воєнного конфлікту практично виходить з-під нормативного впливу повсякденного (звичайного) законодавства. Руйнуються нормальні громадські зв'язки, змінює роботу державний механізм управління. Окрім загальних, військовий стан має і специфічну мету. Це всебічне забезпечення успішних дій збройних сил держави. В умовах воєнного стану збільшуються повноваження військової влади, відбувається перехід функцій органів державної влади до військових органів управління. Воєнний стан вводиться аж до припинення стану війни, вторгнення, нападу, блокади території України, окремих її частин чи загрози таких дій, тобто не має обмеження у часі дії. Воєнний стан зумовлює певні

специфічні правообмеження для громадян, можливість запровадження додаткових обов'язків [8]. Таким чином, правовий режим воєнного стану передбачає жорсткі та інтенсивні правообмеження для громадян і найширші додаткові повноваження для державних органів.

Також наразі, виходячи зі складної воєнної обстановки в Луганській та Донецькій областях, прийнято Закон України «Про військово-цивільні адміністрації», що визначає організацію, повноваження і порядок діяльності військово-цивільних адміністрацій для забезпечення безпеки та нормалізації життєдіяльності населення в районі проведення антитерористичної операції [9]. На наш погляд, цей Закон є вимушеною мірою та компромісом для запровадження деяких заходів правового режиму воєнного стану без його оголошення під час дії особливого періоду.

Особливе значення серед нормативно-правових актів займає Стратегія національної безпеки України, прийнята рішенням Ради національної безпеки і оборони України від 06.05.2015 р. «Про Стратегію національної безпеки України» та введена в дію Указом Президента України від 26 травня 2015 р. № 287 (далі – Стратегія) [10].

У розділі 3 п. 3.2 визначено перелік чинників щодо неефективності системи забезпечення національної безпеки і оборони України, а саме: «...несформованість сектору безпеки і оборони України як цілісного функціонального об'єднання, керованого з єдиного центру; інституційна слабкість, непрофесійність, структурна незбалансованість органів сектору безпеки і оборони; недостатність ресурсного забезпечення та неефективне використання ресурсів у секторі безпеки і оборони; відсутність ефективних зовнішніх гарантій безпеки України; діяльність незаконних збройних формувань, зростання злочинності, незаконне використання вогнепальної зброї...» [10].

У розділі 4 Стратегії в п. 4.2 визначено заходи зі створення ефективного сектору безпеки і оборони, основними з яких є: «...комплексне вдосконалення законодавства з питань національної безпеки і оборони України...; ...централізоване управління сектором безпеки і оборони у мирний час, у кризових ситуаціях, що загрожують національній безпеці, та в особливий період; міжвідомчу координацію і взаємодію...; ...удосконалення державної системи стратегічного планування, створення єдиної системи моніторингу, аналізу, прогнозування та прийняття рішень у сфері національної безпеки і оборони, забезпечення ефективної координації та функціонування єдиної системи ситуаційних центрів профільних органів державної влади сектору безпеки і оборони...» та ін. [10].

У п. 4.3 наведено завдання з підвищення обороноздатності держави, забезпечення готовності держави, її економіки і суспільства до оборони та відбиття зовнішньої агресії у будь-яких формах і проявах (зокрема у формі гібридної війни), визначено, що «...підвищення рівня обороноздатності держави є ключовим пріоритетом політики національної безпеки. Пріоритетом у цій сфері є реформування Збройних Сил України з метою

забезпечення їх ефективності, мобільності, оснащення сучасним озброєнням, військовою і спеціальною технікою та на основі цього – спроможності забезпечити оборону держави» [10].

У п. 4.4 наведено завдання з реформування та розвитку розвідувальних, контррозвідувальних і правоохоронних органів. Визначено, що «...реформування та розвиток розвідувальних, контррозвідувальних і правоохоронних органів України має здійснюватися на основі принципів верховенства права, патріотизму, компетентності, департизації, доцільної демілітаризації, координації та взаємодії, розподілу завдань і усунення дублювання функцій, демократичного цивільного контролю та прозорості». Також поставлено завдання з реформування Служби безпеки України, Міністерства внутрішніх справ, розвитку Національної гвардії України, Державної прикордонної служби, Державної міграційної служби, Державної служби з надзвичайних ситуацій [10].

Отже, на сьогоднішньому етапі розвитку української державності Стратегія має дуже важливе значення, відповідає сучасним викликам та загрозам зовнішньої та внутрішньої безпеки України та визначає фундаментальні позиції з врегулювання та припинення збройних конфліктів всередині держави.

Не менш важливе значення має Воєнна доктрина України прийнята рішенням Ради національної безпеки і оборони України від 2 вересня 2015 р. «Про нову редакцію Воєнної доктрини України» та введена в дію Указом Президента України від 24.09.2015 р. № 555/2015, що є системою поглядів на причини виникнення, сутність і характер сучасних воєнних конфліктів, принципи і шляхи запобігання їх виникненню, підготовку держави до можливого воєнного конфлікту, а також на застосування воєнної сили для захисту державного суверенітету, територіальної цілісності, інших життєво важливих національних інтересів [11].

У Воєнній доктрині у розділі II п. 11 визначено загрози воєнній безпеці України, що можуть бути реалізовані за такими сценаріями збройних конфліктів, основними з яких є: «...збройний конфлікт всередині держави, інспірований Російською Федерацією з намаганням відокремити від України адміністративно-територіальні одиниці у східних та південних регіонах України, за участю не передбачених законом збройних формувань, терористичних угруповань у взаємодії з політичними, неурядовими, етнічними, релігійними або іншими організаціями... та ...збройний конфлікт на державному кордоні України, зокрема прикордонні збройні інциденти (провокації, сутички) з регулярними або нерегулярними силами Російської Федерації, не передбаченими законом збройними формуваннями» [11].

У розділі III п. 24 визначено, що «...Україна не виключає можливості застосування воєнної сили також для локалізації та ліквідації внутрішнього збройного конфлікту. Для ліквідації внутрішнього збройного конфлікту Україна залучає Збройні Сили України, Державну службу спеціального зв'язку та захисту інформації України, Державну спеціальну службу транспорту, інші утворені відповідно до законів України військові

формування, а також правоохоронні органи спеціального призначення згідно з Конституцією і законами України» [11].

Воєнна доктрина у п. 32 як основу кризового реагування на воєнні загрози та недопущення ескалації воєнних конфліктів «...розглядає використання можливостей Ради Безпеки ООН, ОБСЄ, НАТО, ЄС, інших міжнародних структур, які несуть відповідальність за підтримання міжнародного миру і безпеки, застосування кризового консультативного механізму відповідно до положень Хартії про особливе партнерство між Україною та Організацією Північно-Атлантичного договору, підписаної 9 липня 1997 року» [11].

На наш погляд, на сьогоднішній час це є вкрай актуальним напрямком та вірною принциповою позицією Уряду, так як відмова України від ядерної зброї шляхом підписання Будапештського меморандуму 1994 р. повинна була забезпечити територіальну цілісність України. Сьогодні «Держави-гаранти» не виконують своїх зобов'язань, тому зовнішні гарантії безпеки України виявилися вкрай недієвими. До того ж, як показує практика проведення антитерористичної операції на Південному Сході України, наразі недослідженими та нерозробленими залишаються питання взаємодії національних сил охорони правопорядку з міжнародними безпековими організаціями, що надають допомогу у врегулюванні збройного конфлікту всередині держави.

На основі викладеного в підрозділі можна зробити певні висновки.

1. Головними нормативно-правовими актами, що декларують питання врегулювання та припинення внутрішнього збройного конфлікту на території України, є Конституція України, Стратегія національної безпеки України та Воєнна доктрина України, які мають дуже важливе значення, відповідають сучасним викликам та загрозам зовнішньої та внутрішньої безпеки України та визначають фундаментальні позиції з врегулювання та припинення збройних конфліктів всередині держави.

2. Основу правового регулювання службово-бойової діяльності сил охорони правопорядку в умовах припинення збройного конфлікту всередині держави складають закони та підзаконні нормативно-правові акти, в яких визначено завдання, структури, права, обв'язки та інші питання функціонування сил охорони правопорядку. Підзаконні акти доповнюють закони, які в оперативному порядку усувають недоліки законодавства. Наразі ці нормативно-правові акти потребують доопрацювання відповідно до реформ, що запроваджені Урядом України у сфері безпеки і оборони.

3. Уряд України сподівається на залучення міжнародних організацій, які несуть відповідальність за підтримання міжнародного миру і безпеки для врегулювання збройних конфліктів на території України. Однак наразі нерозробленими залишаються питання взаємодії національних сил охорони правопорядку з міжнародними безпековими організаціями, що можуть надати допомогу у врегулюванні збройного конфлікту всередині держави.

4. Напрямки подальших досліджень будуть спрямовані на розроблення

нормативно-правових засад взаємодії сил охорони правопорядку України з міжнародними організаціями під час врегулювання збройного конфлікту на території України.

Бібліографічні посилання

1. Конституція України, прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 р. : станом на 07.12.2015 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>.
2. Про міжнародні договори України : Закон України від 29.06.2004 р. станом на 07.12.2015 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1906-15>.
3. Про основи національної безпеки України : Закон України від 15.12.2005 р. № 3200-IV станом на 07.12.2015 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/964-15>.
4. Про Раду національної безпеки і оборони України : Закон України від 05.03.1998 р. № 183/98-ВР станом на 07.12.2015 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/183/98-вр>.
5. Про боротьбу з тероризмом : Закон України від 20.03.2003 р. № 638-IV станом на 07.12.2015 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/638-15>.
6. Про Положення про Антитерористичний центр та його координаційні групи при регіональних органах Служби безпеки України : Указ Президента України від 14.04.1999 р. № 379/99 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/379/99>.
7. Про правовий режим воєнного стану : Закон України 12 травня 2015 року № 389-VIII станом на 07.12.2015 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/389-19>.
8. Кузніченко С. О. Адміністративно-правовий режим воєнного стану : монографія / С. О. Кузніченко. – Х., 2014.
9. Про військово-цивільні адміністрації : Закон України від 03.02.2015 р. № 141-VIII станом на 07.12.2015 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/141-19>.
10. Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 06.05.2015 р. «Про Стратегію національної безпеки України» : Указ Президента України від 26.05.2015 р. № 287/2015.
11. Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 2 вересня 2015 року «Про нову редакцію Воєнної доктрини України» : Указ Президента України від 24.09.2015 № 555/2015.

Евтушенко И. В. Правовое регулирование служебно-боевой деятельности сил охраны правопорядка Украины во время урегулирования вооруженных конфликтов внутри государства. Осуществлен анализ главных нормативно-правовых актов Украины, регламентирующих порядок урегулирования вооруженного конфликта внутри государства. Рассмотрено состояние нормативно-правового обеспечения сил охраны правопорядка Украины во время урегулирования вооруженных конфликтов на территории Украины. Подчеркнута целесообразность усовершенствования нормативно-правовых основ взаимодействия национальных сил охраны правопорядка с международными организациями сферы безопасности.

Ключевые слова: вооруженный конфликт, силы охраны правопорядка, служебно-боевая деятельность, нормативно-правовое обеспечение.

Yevtushenko I. V. Legal regulation service and combat activity of the security forces of Ukraine during the armed conflict within the state. The common military situation in Ukraine demonstrate us the emergence of armed conflict that has dangerous influence the

national security of state. The course of the antiterrorist operation in the Donetsk and Lugansk regions confirm this statement. Under these conditions, the improvement of military service and security forces to Ukraine needs special attention.

Situation in Ukraine is that the theory of military service and security forces need a new development in a settlement of the armed conflict within the country. The question of legal security come to the fore and inseparably accompany the strategic and tactical principles of the use of law enforcement forces.

The aim of article to analyze the main legal acts of Ukraine governing the settlement of the armed conflict within the state by security forces to find out the state of Ukraine and legal consolidation of this issue.

The Constitution is fundamental to all national laws. It enshrines the principles of becoming a legal and regulatory regulations. Legal regulation of relations arising in terms of an internal armed conflict by means acts regulating application of emergency. Emergencies require regulatory exposure that differs from that of normal conditions. Rights under such conditions determined by special administrative and legal regimes of emergency and martial law.

Currently, in Ukraine adopted the Law "On civil-military administration" that defines the organization, powers and procedures of the military and civil administration for security and normalization of the population in the area of anti-terrorist operations.

Particular significance among regulations holds National Security Strategy of Ukraine. Equally important is the Military Doctrine of Ukraine, which is a system of views on the causes, nature and the nature of modern armed conflicts, principles and ways to prevent their occurrence, preparation of state for a possible armed conflict, as well as the use of military force to protect state sovereignty, territorial integrity and other vital national interests.

Currently there are investigated the interaction of national law enforcement forces with international organizations without pitch, assisting in the settlement of the armed conflict within the country. Future research will be aimed to develop normative legal principles for cooperation between the security forces of Ukraine and international organizations in the settlement of the armed conflict in Ukraine.

Keywords: *armed conflict, security forces, combat activities, regulatory support.*

Надійшла до редакції 16.12.2015

Катрич Д. К.

ад'юнкТ

*(Дніпропетровський державний
університет внутрішніх справ)*

УДК 342.95

ПРИНЦИПИ ДІЯЛЬНОСТІ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ В УКРАЇНІ: ПОНЯТТЯ І КЛАСИФІКАЦІЯ

Досліджено принципи діяльності Національної поліції України. Запропоновано авторське визначення поняття «принципи діяльності Національної поліції». Здійснено класифікацію таких принципів на загально-правові та спеціально-юридичні.

Ключові слова: *Національна поліція, принципи діяльності, класифікація, загально-правові принципи, спеціально-юридичні принципи.*